

IZHAJA VSAKI DAN.

ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 novč., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
ČE NE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm. visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za oglasne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljša vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROCNINA ZNAS

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
narobe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnine na letalsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vrača.
Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštova-hranilnični račun št. 511-652.
Telefon števil. 1157

Povrat k ustavi na Portugalskem.

Novo ministerstvo.

LIZBONA 5. Ministerski predsednik Amaral je predstavil kralju nove ministre.

PARIZ 5. Iz Lizbone poročajo, da je bilo novo ministerstvo vsprejeto precej hladno. Sliša se, da je to samo prehodno ministerstvo.

MADRID 5. „Heraldo“ poroča iz Lizbone: Ministerski predsednik Ferreira do Amaral je izjavil na nekem razgovoru, da je prevzel vlado, da pomiri duhove in da vzpostavi normalne odnose. Portugalski narod je iskreno udan monarhiji. Ako bi bilo možno, da izbruhne kaka revolucija, bi izvršili zločin to preprosti. Ministerski predsednik predlaga, naj se volit v vrhujo v aprilu.

LIZBONA 5. V političnih krogih se govori, da namerava novi kabinet razveljaviti vse ozirom skoraj vse od Franka izdane dekrete; one dekrete, ki jih ni možno razveljaviti, pa čim bolj možno ublažiti. Izlasti se razveljavijo dekreti tičeči se tiska, imunitete članov parlamenta in municipalitete. List „Novidades“, glasilo stranke obnove, izjavlja na podlagi točnih informacij, da ni deslet v tem pogledu ničesar sklenjeno.

LIZBONA 5. Ministerski svet je imel danes pod predsestvom ministerskega predsednika Ferreira štiriurno posvetovanje, na katerem je bil v glavnih točkah določen vladni program. Jutri določi ministerski svet končno vladni program. Vest, da se je sestavilo konsorcijsko ministerstvo, je napravilo v vseh delih države zelo ugoden vtis. V zvezi žalosti radi atentata je rešitev te krize, kakor se zdi, nekoliko olajšala duhove.

O atentatu na kraljevo rodbino.

MADRID 5. V tukajšnjih uradnih krogih zagotavljajo, da je sedaj dokazano, da so zaroto v Lizboni skovali portugalski revolucionarji, da bi odstranili dinastijo.

V uradnih brzojavah iz Lizbone zagotavljajo, da je po umoru kralja in prestolonaslednika prišlo do pouličnega boja med lojalisti in revolucionarji, v katerem je bilo ranjenih več uradnikov kraljeve palače. Nadalje izjavljajo, da je zločin delo revolucionarcev in ne anarhistov.

V Lizboni sodijo, da so bili morilci plašani od gotovih politikov, pri morilih so namreč našli 2000 kron v zlatu. Zatrjuje se, da so morali delati sporazumno z nekaterimi policisti, kajti sicer ne bi bili mogli priti tako blizu kraljeve kočije. Radi tega je dala oblast- nija aretirati več policistov, ki so bili nastavljeni blizu mesta, kjer je bil izvršen atentat. Cenzura v Lizboni je vedno stroga in zato ni možno dobiti še vseh podrobnosti o umoru.

MADRID 5. Trije ubiti morilci so Portugalski. Prvi, nek talentirani učitelj na narodni šoli, imenom Silva Baica, je bil star 32 let. Živel je priprosto in sam za se. Ter se je navidezno bavil le z vzgojo svojih dveh malih hčerk. Na dan atentata je do 10. ure predpohodne se poučeval in na to izginil. Drugi je bil mladi komi, imenom Dacosta, nameščen v neki barki. Tretji je bil pa neki pustolovec, ki je bil za denar sposoben za vse.

PARIZ 5. „Matin“ poroča iz Lizbone: V ponedeljek zjutraj so v vojašnici municipalne garde ustrelili 8 revolucionarnih pristavev. Oblastni ne morejo izdati imen ustre- ljenih.

PODLISTEK.

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

I.

Po Moskvi je vse utihnilo. Le prav redko kje se slišati škripanje koles po zimski ulici. V oknih ni nobene luči več, tudi poulične svetilke so ugasnile. Od cerkev se razlegajo glasovi zvonov in, zibaje se preko spečega mesta, opominjajo na jutro. Na alicah je prazno. Tu in tam se pelje kakšen nočni izvešček, ozke drse njegovih sanj pometavajo pesek s snegom, in, čim se je postavil na drug vogal, zaspi, čakajoč na gosta. Starka gre mimo v cerkev, kjer že gori nekaj malo nesimetrično razporejenih vočevalnih sveč z rdečo lučjo in odseva na zlatih okvirih ikon. Delavski narod že vstaja po dolgi zimski noči in gre na delo.

A pri gospodi je še večer.

V enem oknu pri Ševaljevu se izpod zaprtih polken proti preprodi svetli luč. Pred vhodom stoji kočija, sanj in uprege izvoščakov, tičeč se skupaj z zadnjimi konci. Počrna

MADRID 5. Semkaj dospeli portugalski begunci zatrjujejo, da sta se dva morilcev sama ustrelila in da jih ni ubila policija. Morilci niso izvršili atentata na ukaz kake stranke, marveč zločin je bil sklenjen v nekem političnem krogu.

Položaj.

MADRID 5. „El Mundo“ poroča iz Lizbone, da je vse razburjeno, akoravno vlada navidezno mir. Bati se je, da nastopita voj- ska in mornarica in da pride potem do spu- pada. Republikanci bi hoteli storiti minister- skega predsednika nepopularnim in omenjajo, da je Ferreira do Amaral o priiki punta na ladji Vasco do Gama obljubil pomilošiti upornike, a ni držal svoje besede.

Zagotavlja se, da bo prvi čin kralja Ma- nuela ukaz pomiloščenja. Ministerski pred- sednik do Amaral dovoli, da zopet izhajajo listi, ki jih je bil Franko suspendiral.

Priprave za pogreb.

LIZBONA 5. Truplo kralja Karola leži še vedno na mrtvaški postelji. Obraz pokoj- nega prestolonaslednika je nakažen, kar se je rana na čeljusti prisadila. Priprave, da se trupla v dvorni kapeli izločijo, so že skoraj končane. Kraljici Amaliji in Mariji Pina sta skoraj vsa noč prebdele v mrtvaški sobi.

LIZBONA 5. Trupli kralja in prestolo- naslednika ne bosta izpostavljeni v kraljevi pa- lači, marveč v cerkvi sv. Vincenca in sicer tri dni pozneje, nego je bilo prvotno določeno. Vzrok temu je, ker morajo prej napraviti krsto za kralja.

DUNAJ 5. Danes zjutraj sta odpotovala v Lizbono bivši adjutant knez Dietrichstein in kavalerijski stotnik grof H. yos, ki bosta na po- grebu portugalskega kralja in prestolonasled- nika zastopala cesarja.

Javne molitve.

LIZBONA 5. Nadškof Lizbonski je od- redil molitve v vseh cerkvah škofije skozi 30 dni. Včerašnji večerni listi so novi kabinet prijazno pozdravili.

Štirje angleški križarji v Lagosu.

LAGOS 5. Danes so pripluli semkaj štirje angleški križarji ter se uvidrali v tu- kajšnjem pristanu.

Kralj Manuel nevarne ranjen?

LIZBONA 5. Rana kralja Manuela se ni prvotno zdelo nevarna, a zdravniki so sedaj konstatirali, da je precej opasna, in da bo treba morda operacije.

Franco se umakne iz političnega življenja.

PARIZ 5. Iz Lizbone javljajo: „Diario Illustrado“, list stranke obnove, je pri- obelil izjavo Franka, da se popolnoma in ko- nečno umakne iz političnega življenja in da se bodo državni svetniki in ministri, ki pripa- dajo njegovi stranki, o tem sklepu posve- tovali.

PARIZ 5. Iz Lizbone poročajo: Dikta- tor Franco je izginil iz svoje palače. Pobeg- nil je v inozemstvo. To je bilo edino sredstvo, da si je rešil življenje.

Dementi.

LIZBONA 5. Govorica, razširjena v ino- zemstvu, da je bil na vojnega ministra izvršen atentat, ni resnična.

Utis v Braziliji.

Frankobrop o/M 5. „Frank. Zeitung“ po- roča iz Rio de Janeira: Vest o atentatu na portugalskega kralja in prestolonaslednika je povzročila v Braziliji veliko ogorčenje. Tu- kajšnja portugalska kolonija se je že marljivo

trojka je tudi tu. Domači hlapec, ves zabu- ban proti mrazu, se stiska in skriva za vo- galom hiše.

„Le pokaj brbljajo svoje prazne čenče?“ si misli lakaj z velim obrazom, ki sedi v predsobi. „In zmeraj, kadar imam jaz službo!“

Iz sosedne razsvetljene sobe se slišati glasove treh mladih ljudi, ki tam niso. Sedé okoli mize, na kateri stojé ostanki večerje in vina. Eden, majhen, čedno napravljen, vuh in grd, sedi in gleda s svojimi dobrimi, trud- nimi očmi na odhajajočega. Drugi, visok člo- vek, leži na zofi zraven mize, pokrite s praznimi steklenicami, in se igra s ključkom ure. Tretji, v novem kožuhi, hodi po sobi gor in dol; od časa do časa se u-tavi in in stero mandelj med precej debelimi in krep- kimi prstmi, ki pa imajo čedne nohte. Veno- mer se smešlja; oči in lica mu žarijo. Govori z ognjem in maha je z rokami; a očito je, da ne more najti izrazov, in da se mu vse besede, ki mu prihajajo na jezik, zdé neza- dostne, da bi izrazile vse to, česar je polno njegovo srce. Smešlja se neprestano.

„Zdaj človek lahko vse pové!“ je dejal odhajajoči. „Nočem se pravzaprav opraviče- vati; a želim bi, da me razumeš vsaj ti po- polnoma tako, kakor se razumem jaz, a ne

pripravljala na obisk kralja Karola, ki je imel dospeti semkaj meseca maja.

Enketa za reformo deželnih financ.

DUNAJ 5. Finančni minister je sklical enketo za reformo deželnih financ na dan 7. marca. Enketa, katere se udeležijo odpo- slanci vseh deželnih odborov, bo zborovala več dni.

Švedsko poslanstvo na Dunaju.

DUNAJ 5. Oanes je dospelo izredno po- slanstvo pod vodstvom delegata Levina, ki ima nalog priobiti, da je kralj Gustav zase- del švedski prestol.

Srbski prestolonaslednik se ranil s puško.

BELIGRAD 5. Včeraj je prestolonasled- nik Jurij v Topčiderju poskušal lovsko puško, a pri tem se je obstrčil v nogo. A rana je bila neznatna. Prestolonaslednik se je takoj vrnil v B.igrad. Danes zjutraj je šel že na sprehod.

Srbski vojni minister ne odstopi.

BELIGRAD 5. (Iz uradnega srbskega vira.) Poročilo inozemskih listov, da je vojni minister Putnik podal ostavko, ni resnična.

Ameriška eskadra za Filippine.

LONDON 5. List „New-York-American“ poroča iz Washingtona, da odpošljejo zdru- žene države drugo vojno eskadro na Filippine, kjer tudi ostane.

Sultan odlikoval avstro-ogrške čast- nike.

CARIGRAD 5. Sultan je podelil kolajne častnikom in moštvu avstro-ogrške postajne ladje „Taurus“, ki so dne 27. oktobra m. l. pomagali gasiti požar v Jenkō-ju.

Grški finančni minister odstopil.

ATENE 5. Finančni minister Smopolos je odstopil. Njegovo listnico prevzame baje minister za zunanje stvari.

Maroko.

PARIZ 5 (Ag. Havas) Popoldne se je na borzu in v kuloarjih zbornice razširjala govorica o novem boju v Maroku, v katerem so imeli Francozi 163 mrtvih in mnogo ran- jenih. Ministerstvo za notranje stvari prav- odločno dementuje to govorico z ozirom na to, da so zadnje brzojavke generala d'Amade opisale izključno že znane podrobnosti boja pri Darkivarju.

Rusija.

Revolucionarji obsodili na smrt Sto- lipina in velikega kneza Nikolaja.

LONDON 5. „Daily Telegraph“ poroča iz Petrograda: Ministerski predsednik Stolipin in veliki knez Nikolaj Nikolajevič sta spre- jela od revolucionarne stranke smrtno ob- sode.

Šipkov — trgovinski minister.

PETROGRAD 5. (Petr. brz. ag.) Bivši finančni minister Šipkov je imenovan mini- strom za trgovino.

„Jadran“.

Na ustanovni skupščini podpornega, pro- svetnega in zabavnega društva „Jadran“ v Trstu je izustil znan dalmatinski rodoljub Filip Ivanišević lep in poučen govor, čegar glavne misli podajemo tu:

Že 2-3 leta se misli na ustanovitev društva, ki sedaj srečno stopa v življenje. Po- čem streme oni, ki so se trudili, da se usta-

tako, kakor sodi to stvar svet. Ti praviš, da sem kriv pred njo,“ se je obrnil k njemu, ki ga je gledal s svojimi dobrimi očmi.

„Da, kriv si,“ je odvrnil mali in grdi, in zd- lo se je, kakor bi se izražalo v njego- vem pogledu še več dobrote in trudnosti.

„Vem, zakaj govoriš tako,“ je nadaljeval odhajajoči. „Ljubljenemu biti, je po tvojem ravno taka sreča kakor ljubiti, in da je do- volj za vse življenje, kadar si enkrat dose- gel to.“

„Da, povsem dovolj, duša moja! Več nego potreba,“ je potrdil mali in grdi, odpi- ral in zapiral oči.

„A zakaj ne ljubiti tudi sam?“ je govo- ril odhajajoči, se zamislil in z nekim pomilo- vanjem gledal prijatelja. „Zakaj ne ljubiti? Ne ljubiti se! Ne; biti ljubljenu — je nesreča, nesreča, ko se čutiš krivega, ker ne daveš istega in ne moreš dati. Ah, moj Bog! (Zamahnil je z roko.) Da, ko bi se vse to vršilo pametno; a vse to se vrši narobe, takorekoč ne po naši volji, ampak po svoji. Prav kakor da sem ukral to čustvo. Tudi ti misliš tako; ne zanikuj, ti moraš misliti tako. A veruješ li, od vseh neumnosti in gr- dobi, ki sem jih veliko napravil v svojem življenju, je ta edina, katere se ne kesam in se ne morem kesati. Ne spočeha ne pozneje

novi „Jadran“? Hrvatov in Srbov je v Trstu do 15000 duš, a od teh nad desetstisoč Dalmatincev.

Začnimo z mornarji! Pri samem Lloyd- u — in to na njegovih 62 parobrodov — je 3774 pomorščakov, a od teh kakih 3000 naših, to je: 80 od sto! Ako računamo k tem vse tiste naše ljudi, ki so zaposleni na kopnem pri raznih Lloydovih uradih in delih, moremo reči mirne duše, da imamo pri Lloydu 3500—4000 duš.

Ali razun Lloyd, imajo v tem mestu svoje sedeže tudi druge parobrodarske družbe, kakor „Dalmatia“, „A. Americana“, pak družbe: Tripkovića, Kosovića, „Libera Na- vigazione“ itd. Tudi pomorščakom teh dru- žeb je glavni sedež v Trstu in mnogi imajo tu tudi svoje rodbine. Te družbe imajo skupno do 200 parobrodov, na katerih dela okroglo do 4000 ljudi. Ako vzamemo razmerje kakor pri Lloyd — in to moremo storiti, kajti četudi „A. Americana“ proganja naše ljudi, pa imamo naših parobrodarskih društev, pri katerih je u-lužben skoro izključno naš narod — moremo računati tudi tu 3000 našincev. Če računamo še 4—5 sto nezaposlenih po- morščakov, kolikor je vedno v Trstu, da ča- kajo na službo, pak imamo celo vojsko od 6—7 tisoč samih naših mornarjev, ki jim je Trst bivališče.

Ali poleg mornarjev ima v Trstu do 100 dalmatinskih krčmarjev in trgovcev z vinom: ti posedujejo do 120 lokalov. Ako sedaj raču- namo njihove služabnike in mnogoštevilne rodbine, moremo zadržati, da je tudi teh do tisoč. V Trstu živi dalje lepo število aktiv- nih in umirovljenih uradnikov, posestnikov, brodolastnikov, pilotov itd.: evo vam celo hrvatsko mesto v Trstu, ki šteje do 15 tisoč duš!

Pa kje je bil ta narod do sedaj, da ga skoraj opaziti nismo mogli? Nismo bili orga- nizirani, nismo se poznali med seboj.

Naša inteligenca ima sicer svoje lepo napredujoče društvo „Dalmatinski skup“, ali mi potrebujemo krvavo tudi delavskega dru- štva, ker učen človek v tem mestu ni v taki nevarnosti, da se raznarodi, kakor se to do- gaja dan na dan z našimi širokimi sloji. „Dalm. Skup“ je združil okolo sebe inteli- genco, „Jadran“ bo zbiral mornarje in delavce, a obe društvi bosta složno delovali za korist našega naroda v Trstu.

Tu je govornik tolmačil pravila novega društva. „Jadran“ bo svoje člene vzgajal in jih materialno podpiral. Najprej zbere tiste stotine nezaposlenih mornarjev, ki pohajkujejo, dokler ne dobe službe. „Jadran“ bo nepis- mene učil čitati, pisati, računati, mornarje bo seznanjal z mornarskimi znanji, male trgovce in njihove pomočnike bo poučeval v knjigovodstvu, računanju itd. Knjižnica in čitalnica bosta odprti vsem členom, za katere se bodo čim pogosteje prirejala razna predavanja o človeškem zna- nju. Členom „Jadrana“ bodo na razpolago naši zdravniki, ki jih bodo v slučaju bolezni zdravili zastoj, in naši odvjetniki, ki jim bodo v slučaju potrebe zastoj dajali pravne nasvete.

A ko se bo kateri členov nahajal v po- trebi, nabajal bo v svojem društvu podpore, ako bo potrebno tudi hrane in topla postelje. V ta namen se čim prej ustanovi krčma, katere čisti dobiček pojde na korist fonda za podpore. Z eno besedo: društvo bo spre- mljalo mornarje in delavce, da jih uči, da jim svetuje, da jim pomaga, a kar je glavno: čuvalo bo svoje člene, da ne bodo več izko- riščani, kakor se je to dogajalo do sedaj.

nisem lagal ne pred seboj, ne pred njo. Zdelo se mi je, kakor da sem se končno zaljubil; a potem sem izprevidel, da je bila to nameravana laž, da je tako ljubiti nemo- goče, in nisem mogel iti dalje; a ona je šla. Ali sem v orda kriv v tem, ker nisem mogel? Kaj bi bil moral storiti?“

„No, saj zdaj je končano!“ je rekel prijatelj in prižgal cigaro, da bi pregnal spanec. „Samo toliko ti rečem: ti še nisi ljubil in zato ne veš, kaj se pravi ljubiti.“

Oni v kožuhi je hotel zopet nekaj reči in se je prijel za glavo. No, ni prišlo van, kar je hotel povedati.

„Nisem ljubil! Da, resnica, nisem ljubil. Toda v meni je hrepenenje po ljubezni, kakor ga silnejšega ni mogoče imeti! Pa zopet je vprašanje: ali ekzistira taka ljubezen? No, kaj pomaga govorjenje! Zablodil sem pač enkrat v svojem življenju. A zdaj je vse končano, prav imaš. In jaz čutim, da se za- čenja novo življenje.“

„V katerem vnovič zablodiš,“ je dejal oni, ki je ležal na divanu in se igral s ključkom svoje ure; ali odhajajoči ga ni poslušal.

„Meni je hudo in ob enem se veselim, ko odhajam,“ je nadaljeval. „A zakaj mi je hudo, ne vem.“ (Dalje.)

„Jadrana“ ne bo politično društvo, ali vzgajal bo našega človeka, da bo ob vsaki priliki za se in svojo domovino popoln človek in dober rodeljub.

Društvo s takimi nalogami ima pravico do življenja v Trstu. Vspevalo bo in bo v blagoslov za naš narod, ako naš svet v Trstu od kraja stopi na stran „Jadrana“, da mu da življenja. In o tem sem uverjen, ker je za nas Hrvate in Srbe v Trstu, pak za naše pomorce in delavce, sinil dan narodnega prebujenja in mi vsi smo uverjeni in voljni, da se zberemo okolo svoje matice-zaupnice, okolo „Jadrana“, ki naj znači novo dobo našega narodnega življenja v Trstu!

Proračunski odsek avstrijske zbornice.

DUNAJ 5. Odsek je nadaljeval razpravo o poglavju: sol. Posl. Diamand je predlagal, naj se znižajo cene za jedilno sol in sol za živino. V slučaju naj tozadevno prične vlada pogajanja z Ogrsko vlado. Posl. Beer je predlagal, naj se zakonitim putem urede delavski odnosi državnih delavcev v solinah. Finančni minister dr. Korytowski se je skliceval na svoj včerajšnji apel, v katerem je izjavil, da ni možno v sedanjem trenutku misliti na znižanje davkov. Minister se je odločno izjavil proti omenjenim predlogom.

Ministerstvo za javna dela v Avstriji.

Te dni se vrši na Dunaju ministerijalna konferenca, ki se bavi z ustanovitvijo novega ministerstva za javna dela. Načrt bo še ta teden predložen ministerskemu svetu. Krščanski socijalci urgirajo naglo rešitev, čeravno se ministerstvo ustanovi še le potem, ko vsprejme zbornica tozadevni zakonski načrt. Posamični ministri so se medseboj sporazumeli glede oddelkov, ki se imajo odvzeti posamičnim ministerstvom in pridružiti novemu ministerstvu. Rečna pota in uravnave rek ostanejo še nadalje v področju ministerstva za trgovino; rudarski oddelek pa pripade novemu ministerstvu, ki bo obstojal iz treh oddelkov.

Hrvatska.

Volitev zagrebškega župana

se bo vršila v soboto dne 8. t. m. Kandidat večine je baje viši inženir Stanislavjevič.

Organizacija zagrebških Slovencev.

Slovenci, bivajoči v Zagrebu so si osnovali svoje društvo. Izvoljen je bil začasni odbor, ki ima izposlovati od vlade potrditev društvenih pravil.

Bivši podban Nikolić — kandidat v Zemunu.

Opozicijsalni Hrvati, Srbi in Nemci v Zemunu so se sporazumeli in postavijo za svojega kandidata za bodoče saborske volitve bivšega podbana dr. Nikolića, ki bo kandidiral na programu hrvatsko-srbske koalicije.

Politični preobrat v Bolgarski.

Novo bolgarsko ministerstvo je, kakor javljajo iz Sofije, razveljavilo reakcijske odredbe prejšnjega ministerstva. Odpušteni učitelji so zopet namešteni na svojih mestih in povrnilo so se jim njihove pravice. Novo ministerstvo reši v kratkem tudi vseučiliško vprašanje. Vprašanje avtonomije reši se parlamentarnim putem. Bivši profesorji bodo zopet namešteni. Te odredbe so napravile na prebivalstvo ugoden utis.

Rusija.

General Steselj, Fock in Reis obsojeni na smrt.

Iz Petrograda poročajo, da je vojno sodišče obsodilo generala Steselja, Focka in Reisa na smrt. Za poslednja dva je sodnija priznala olajšajoče okoliščine. General Smirnov je bil obsojen na desetletno ječo. Pričakovati je, da bodo obsojenci pomiloščeni.

Zdravstveno stanje carice.

Iz Petrograda poročajo, da se je zdravstveno stanje carice zboljšalo. Carica je v zadnjem času hudo trpela na nervoznosti. Nameravano potovanje na Krim je odloženo na spomlad. Car spremlja svojo soprogo tjakaj, vendar se ne bo dolgo mudil tamkaj.

Brezlični brzojav v Rusiji.

Iz Odesse poročajo: Brezlični brzojav, ki so ga tu uvedli za pomorske in vojno upravo vrši službo med Kijevom, Šmerinko in Sebastopolom, ter dostavlja brzojave vsem ladijam na Črnem morju. Vlada namerava dovoliti uporabo brezličnega brzojava tudi privatnim ruskim in inozemskim ladijam.

Ruske odredbe proti Finski.

Iz Petrograda poročajo: Car Nikolaj je poslal generalnemu guvernerju finskemu lastnoročno pismo, v katerem naveda razloge, zakaj je pridržal izključno sebi pravico razpolaganja z državnim imetkom Finske. Nadalje ukazuje car, da plača Finska takoj v državno blagajno iz svojih državnih sredstev 20 milijonov mark v vojne svrhe.

Drobne politične vesti.

Letošnji mirovni kongres se bo vršil od 27. julija do 1. avgusta v Londonu.

Novi francoski poslanik v Petrogradu. „Figaro“ javlja, da je francoska vlada sklenila imenovati poslanikom v Petrogradu.

trogradu podadmirala Toucharda, dosežanega predsednika višega pomorskega sodišča.

Finančne Združenih držav. Prihodki Združenih držav so znašali lansko leto 654.256.000 dolarjev, leta 1906 pa 626.518.000 dolarjev. Stroški so znašali leta — 601.685.000 dol., leta 1906 pa 568.035.000 dolarjev.

Dnevne vesti.

Mednarodnost brez konca in kraja.

Bilo bi интересно doznati, kaj si naši socijalisti pravzaprav predstavljajo pod pojmom „mednarodnost“. Njih voditelji bi se morali na tozadevno vprašanje nahajati v zares grozni zadregi, kajti njih praksa je po nesrečnem naključju ravno naperjena na to, da dovedejo to ljubo mednarodnost ad absurdum.

N. pr. včerajšnje poročilo „mednarodnega“ „Lavoratora“ o shodu jestvinčarjev! Po popisu burnega shoda si „Lavoratore“ namreč ne more kaj, da ne bi ene za oči na račun Slovencev, kojih obnašanje na onem shodu da izvira iz „trme in svojeglavosti“. „Lavoratore“ se jezi nad postopanjem slovenskih jestvinčarjev, ker se radi slovenske obstrukcije zavlakuje tudi uravnavna razmerja do delojemcev.

Po mednarodnem naziranju mednarodnega „Lavoratora“ je zahtevanje po enakopravnosti jako močno zastopane slovenskega življa v združbi jestvinčarjev „trma“. Za pravo „trmo“ (to je še nazimernejša beseda) laških ultranacionalističnih jestvinčarjev pa, ki hočejo perpetuirati svoje izključno nadvladje, za to nima mednarodni „Lavoratore“ nikake besede graje.

Ako pa trpijo tudi tretji ob tem prepiru, krivda pada le na one, ki hočejo napraviti iz konsorcija laškoliberalno domeno za večne čase. In ako bi bil „mednarodni“ „Lavoratore“ zares mednarodni, bi se tudi bil obrnil s svojo jezo do njih, ne pa do onih, ki zahtevajo le to, kar jim gre že po državnih temeljnih zakonih.

Jagnje, ki kali vodo volku! Včeraj smo nekoliko opisali občni zbor konsorcija jestvinčarjev in smo povedali na kratko, kaj jih sredstev so se hoteli poslužiti naši narodni nasprotniki, da bi zadobili zakonito moč za uničenje naših slovenskih trgovcev. Ker pa mnogim ni znano, kako se je vse to izvršilo, kako se je ta konsorcij ustanovil in pa zakaj, in slednjič, ker moramo tudi mi računati, da bo občinstvo sodelovalo z našimi trgovci za naše narodne pravice, je treba, da pojasnimo nekatere stvari.

Naprej pa nekoliko odgovora na izvajanja lista „Il Piccolo“. Da „Piccolo“ prinese vso stvar prikrejono Italijanom v prilog, da bo lagal, kakor pes teče, to smo vedeli že vnaprej, in odkrito priznava: mislili smo, da o nekaterih točkah nagromadi še mnogo več lažij. Pravi: „Glavni namen občnega zbora je bil preizkušnja, razprava in odobrenje novih združnih opravil, sestavljenih na podlagi novega obrtnega zakona.“ Ako bi bilo to res, bi mi ne imeli nič proti spremembi, če že mora biti po zakonu; ali s to spremembo so hoteli vtihotapiti tudi neka druga dolžila, ki bi dajala gospodujoči, brezobzirni kliki vso moč, da bi delali z združniki, kakor pukej z mehom! To je bil njihov glavni namen in to so naši hoteli prepričati, naj stane, kar hoče. Lahko so videli, da nam ne morejo tako lahko do živga, kajti sklicevaje se na razne avstrijske zakone, ki so sicer za nas večinoma le na papirju, se vendar včasih doseže kakšna stvar, ki jim ne ugaja in jih moti na poti do njihovega cilja, ki je: da bi vničili slovenske trgovce v Trstu. „Piccolo“ pravi: „Za občni zbor se je od obeh strani delala živahna propaganda.“ To nas veseli in zanima, vsaj vemo, da je naše meneje o nekaterih italijanskih trgovcih opravičeno. Namreč sili so že konsorcija do grla in tiste gospodovske klike, ki nalaga vedno nove prispevke in bremena, ne da bi se mogli izkazati s kakim posebnim uspehom ali pridobitvijo; tudi simpatij najbolj nagriženih „italianissimov“ si ne morejo ohraniti, ker konsorcij še ni potisnil slovenskih trgovcev v hrib, kakor jim so obetali ustanovitelj: Kaj ne, gospod Zuccherich? Radi te nezadovoljnosti niso spravili svojih na občni zbor več nego 50—60. Kaj je to število ob taki agitaciji, kakor jo „Piccolo“ sam priznava?! Pravi, da je konsorcij po veliki večini italijanski.

Konsorcij ima približno 350 članov. Ako so Italijani istinito v tako pretežni večini, potem pa je, ko gre za tako važno točko (in ker je Slovencev baje le petičina) to število njihovih pristašev sramotno majhno in dokazuje le to, kar smo že zgoraj rekli, da so namreč pametni Italijani konsorcija do grla sili, kajti dovolj imamo že drugih davkov. Ali pa je možen drug slučaj, ta namreč, da v konsorciju ni toliko Italijanov, kakor hočejo da bi jih bilo. No, potem pa konsorcij ni tako pretežno laški, kakor hočejo dokazovati nekateri, ampak je v resnici nekako pol, ako ničelo po večini slovenski!! To je tudi resnično, kajti slovenskih združnikov je približno 200, ako ne še kaj več.

Natajuč nam to ni znano v tem hipu, ko to pišemo, čuli pa smo že dostikrat od kompetentne strani, da, ako bi vsak slovenski združnik storil svojo dolžnost za časa volitev v konsorcij, bi bilisti že davno padel. Res je tudi neko leto, ko je imel še magistrat delokrog obrtnega nadzorstva naša

večina zmagala; ko je pa videl dotični komisar, da je nevarnost tudi za odbor, da preide v naše roke, je namignil Lahom, da so napravili malo prepira, ki pa v primeri z večeršim še senca ni bil. In to mu je bilo dovolj, da je shod razpustil.

Omeniti nam je glede števila še to, da je ob začetku bilo več Lahov, nego pa naših in ne nasprotno, kajti mi se vedno in povsodi odikujemo, s tem, da prihajamo radi kasneje. Ko je bil predsežnik že otvoril občni zbor, je prišlo še nekaj naših, tako, da smo imeli polovico, ako ne večine, česar pa predsednik ni hotel, a pozneje tudi ni mogel konstatirati, ker je prehitro prišlo do rabuke. Ali dejstvo je in vsakdo si to lahko misli, da bi naši ne bili mogli razbiti shoda, ako bi bili v manjšini in pa, da bi bili Italijani naše pošteno pretepli, ako bi se bili — upsi! To bi bili oni tudi gotovo storili, če bi bili v tako pretežni večini, kakor to slika lažnjivec z lesnega trga.

To so morali omeniti, da ne bi kedo imel Lahe za prevelike kavalirje, ki bi se Slovencev ne bili dotaknili, ako bi jih bilo prav malo. Umestno je tudi, da navedemo frazo „Piccolovo“: „Predsednik pravi slovensko govorečemu H. Škrliju: „Tukaj smo med olikanimi (civilni) osebami in ne trpimo sličnih nasilnosti.“ Ali kmalo na to se je pokazala njihova olikanost, ko je Dionisio pričel daviti g. Preloga! Ako bi hoteli odgovarjati na vsa druga izvajanja, bila bi predloga pi sarija. Sestaviti pa bo treba o vsem krizevem potu, ki ga je moralo hoditi slovensko trgovstvo in ga mora še hoditi, da bi dobilo trohice pravice, posebno spomenico in jo poslati vsem slovenskim trgovcem po vseh slovenskih deželah in po Čukem, da spoznajo volkove v očni koži in pa tržaške razmere sploh. Ako je Lahom prav, da kliče „Piccolo“ občinstvo na pomoč, bomo pa mi klicali vse slovenske narode in jim razodemo marsikaj, kar potem gg. Lahom gotovo ne bo ljubo.

V mestu in po okolici ter bližnjem Krasu pa se moramo organizirati, kakor svoječasno v Gorici, da se bo izvajalo dosledno: Svoji k svojim! Potem padejo kmalo rožički laških zagrižencev. (Pride še.)

In zopet na adresu trgovcev: dopisujte slovenski! Gospod Fran Hmelak posestnik in trgovec v Lokavcu pri Ajdovščini nam piše:

„S pravim zadovoljstvom sem čital v „Edinosti“ ponovno posvarilo na adresu tistih naših nepoboljšljivih trgovcev, ki v kljub vsem posvarilom in tudi v kljub vsem dokazom, da delajo proti lastni in proti koristi skupnega naroda, stem da v svoji kupčijski korespondenci rabijo laški ali nemški jezik, mesto da bi rabili svojega! To je graje vredno tembolj, ker je ni prav nobene nevarnosti, da bi korespondenca kaj trpela, ako bi se naši trgovci posluževali svojega jezika. To morem zadržati jaz na podlagi svojih lastnih izkušenj. Meni tudi laške trdke v Trstu odgovarjajo točno v slovenskem jeziku. V dokaz za to Vam prilagam kuverto pisma, ki sem jo danes prejel od neke italijanske trdke, katere lastnik je selo Sicilijanec. — Trdka ve dobro, da znam laški, vendar mi dopisuje slovenski, ker — tako hočem!“

Evo Vam torej, gospoda trgovci, eklatanten izgled, ki Vam ga daja rodoljubni g. Fran Hmelak. Ako bi se vsi ravnali po tem izgledu, bi bili mi že deležni vseh tistih koristí, o katerih smo govorili že opetovano, ko smo priporočali našim trgovcem, naj se v svoji korespondenci poslužujejo svojega jezika. Lastnik gori omenjene trdke je Sicilijanec in torej gotovo ne zna slovenski. Mora torej imeti človeka, slovenskega človeka, ki mu oskrbuje slovensko korespondenco. Tako bi ga morala imeti vsaka trdka, ako bi vsaki naš trgovec posnemal izgled g. Hmelaka. A posledica bi bila, da bi se ugled našega jezika zelo dvignil in s tem ugled naše narodnosti sploh. To bi bila narodno-politična korist. A tudi gospodarska in socialna, ker bi se s tem naši mladini odpirala vrata v vele-trgovsko življenje, kjer bi nahajala ne le ekzistenco, ampak bi se tu tudi pripravljala, da navstane iz nje samosvesten, strokovno popolnoma izvežban slovenski trgoveški stan!!

Vse to smo že stokrat govorili, ali treba zopet in zopet, ker to vprašanje je neizmerne važnosti za vso našo bodočnost.

Našim trgovcem kličemo: posnemajte izgled vrliga Frana Hmelaka!

Nečedno sredstvo konkurence. Po sestavi hotela „Central“ g. Haberleitner se je kadilo neprijetno pod nos, ker se mnogo častnikov nastanja v hotelu „Balkan“. Tuhtal je, kako bi odpravil to neprijetno konkurenco hotela „Balkan“ in prišel je na prav nesrečno misel. Uložil je pritožbo na korno poveljstvo v Gradcu take vsebine — govoril je o političnih mahinacijah, da se je čutilo rečeno poveljstvo užaleno in ušlo proti Haberleitnerju ovažno radi žaljenja časti. V prvi instanci je bil Haberleitner obsojen v 5 K globe. Da, mož ni bil zadovoljen in je rekural. Na deželnem sodišču pa so ga spoznali isto tako krivim, z razliko le, da so mu odmerili mesto 5 — 100 K. Nič mu ni pomagalo, da je njegov branitelj iz formalnih razlogov — češ, da tožba od strani kornega poveljstva ni bila opremljena z avtorizacijo od strani vojnega ministerstva — zahteval oproščanja. Poučili so ga, da take avtorizacije treba le, ako hočejo posamični pripadniki

vojske tožiti, nikakor pa ne korporacijam. Nui kaki žandarmerijski postaji ni treba take avtorizacije.

Gospod Haberleitner je torej v stvari sam pogorel v obeh instancah, le da gleda odmerjene globe je dobil primeren — priboljšek za svoje nečedno sredstvo konkurence. Nečedno pravimo. Kati treba precej drznosti, ako se oficirjem podtikajo politične mahinacije zato, ker se raje nastanja v tem, mesto v kakem drugem hotelu. Častniki imajo paš svoje posebne vzroke, da hodijo radi ravno v hotel „Balkan“. In menda ne zgrešimo mnogo, ako si kakor jednega glavnih vzrokov domnevamo izredno snago, zračnost in svetlobo sob v hotelu „Balkan“. Če je g. Haberleitnerju konkurenca tega hotela tako neprijetna, pa naj bi poskušal prekositi „Balkan“ v tem pogledu, nikdar pa ni smel poseči po takim nečednem konkurenčnem sredstvu. Sicer pa menijo mnogi, da je šel Haberleitner po kostanj v žerjavico za nekega drugega, ki mu je prej blizu ne le krajevno, ampak tudi po — rodbinskih zvezah. Saj se razume! —

Kakor pa je že „Piccolo“ stara navada, da ne more absolvirati nobene stvari, ne da bi napisal kake bedastosti, tako je storil tudi ob tej priliki s pripombo, da v Trstu se smatra vseh za irrendite in — tudi Nemce in le v „Balkanu“ da so „najzvestejši“.

O ti motovilo ti neslano!

Gostje s planinskega plesa v Rimanjih. Iz Rimanj nam pišejo: Minolo nedeljo smo imeli v Rimanjih milih gostov: došlo nas je obiskat okoli 40 gostov s planinskega plesa, večinoma bratov z naše divne romantične Gorenjske. Ker je bilo vreme zelo neugodno in jih nismo pričakovali, se nas s svojim obiskom že predpoludne presenetili. Združene v našem „Narodnem domu“ jih je naš vaški župan g. Ivan Berdon pozdravil iskrenimi besedami. Izrazil radost vseh vaščanov na toli milem bratskem obisku. Hitro se je zbrala v prostorih „Narodnega doma“ naša domača vaška godba, ki je ne prestanto svirala v čast in zabavo gostom. Gostje so ostali pri nas čez poludne. Z velikim zanimanjem so poizvedovali o historijati naše borbe in so nam prisrčno čestitali na naši ustrajnosti in disciplini. Popoludne jih je spremlila na kolodvor malone vsa vas z godbo na čelu. Slovo na postaji je bilo zelo prisrčno. Tudi tu je spregovoril naš župan v imenu vse vaši zahvalivši se gostom na njih obisku in na izkazanih sočutju. Besede načelnikove so spremljali vaščani navdušenimi „Živio“-klici, ki so posebno krepko orili, ko so gostje ustopali v vozove. Še enkrat Vam kličemo mili bratje z lepega Gorenjskega: Hvala Vam na Vaši ljubavi, ohranite nas v blagem spominu, kakor hočemo mi Vas!

Poroke, rojstva in smrti. — Od 26. januarja do 1. februarja se je v tržaški mestni občini poročilo 23 parov. Rodilo se je 191 otrok, in sicer 98 moških in 93 žensk; od teh 45 nezakonskih. Umrlo je 138 oseb, to je, 73 moških in 60 žensk; od teh 31 izpod enega leta.

Jubilejno smodko in cigareto izda tobakna rezja povodom cesarjeve šestdesetnice vladanja.

Glazbena šola. Čitalnica pri sv. Jakobu naznanja, da prične pouk s 15. t. m. Ker se jih je oglašilo več, ki že znajo nekoliko svirati, namerava se otvoriti prvi in drugi tečaj objednem. Zato se opozarja začetnike in one, ki se žele spopolniti, da se jih bo moglo čimprej uvrstiti v orkester, naj se javijo v „Čitalnici“ ali pri društvenem tajniku R. Coticu ulica Valdirivo 15. (Zaloga južnega sadja.)

Nova izdaja seznamka dunajskih ulic. C. kr. poštno in brzojavno ravnanje nam javlja:

Tretja izdaja seznamka dunajskih ulic, priobčenega od poštne in brzojavne ravnanstva na Dunaju po naročilu trgovinskega ministerstva, je ravnokar izšla pod naslovom „Seznamek dunajskih ulic z označenjem poštne-dostavljavih in sodnih okrajev“.

V to novo izdajo sprejeli so se sporazumno s c. kr. pravosodnega ministerstvom tudi podatki o pristojnosti v sodnih stvarih ulic, dvorov in hotelov, označenih v 1., 2. in 3. razdelku seznamka.

Cena tega pripomočka, namenjenega v prvi vrsti občinstvu, oblatvom, časniškim podjetjem itd., iznaša 14 stotink za komad.

Vsem poštним uradom je naročeno, da vsprejemajo naročbe na ta „seznamek dunajskih ulic“.

Semulič ni morilec kočijažev.

Kakor smo mi vedno trdili z vso gotovostjo, se je slednjič tudi dokazalo, da Avgust Semulič ni morilec kočijažev Praznika, Mohoroviča in Lovrenca Vidav. V Vidmu so aretovanega Semuliča fotografirali, a sliko njegovo so potem takoj pokazali openskemu izvoščku Antonu Rudolfu. Videči to sliko, je Rudolf dejal, da je slika jako podobna morilcu pokojnega Lovrenca Vidav, ki ga je bil on natančno videl na Opčinah dne 15. decembra l. l. Dejal je celo, da se mu vse zdi, da je „prav on“. Predvčerajšnjim so pa Rudolfa v Vidmu poka ali tam aretovanega Avgusta Semuliča, a tedaj je Rudolf odločno rekel: „Ne, ni on! Tega človeka nisem še nikdar videl. Ta ni dne 15. decembra na Opčinah najel Lovrenca Vidav!“

Ker je sedaj dokazano, da Semulič res ni morilec kočijažev Praznika, Mohoroviča in

Lovrenca Vidav, ostaja le še vprašanje o kvalifikaciji Semuličevega zločina. Je li kriv roparskega napada? Je li izvršil napad na Furlana iz maščevanja radi pred dvema letoma se dogodivšega pretepa v Jamljah? In slednjič: se je li Semulič — pa bodi tudi iz tega poslednjega vzroka — prej pripravil na ta zločin, ali ga je izvršil nepremišljeno, in morda celo provociran po kakem opominu od strani Furlana na oni pretep? Odgovor na ta vprašanja bo seveda naloga preiskovalnega sodnika.

Semulič je bil s Furlanom zmenjen, da ga popelje kos poti.

„Piccolo“ in „Lavoratore“ trdita na vse pretege, da je bil Semuličev zločin dobro premišljen in pripravljen, da je namreč Semulič že prej imel trden sklep vmeriti Furlana. Mi smo pa popolnoma nasprotnega mnenja. „Piccolo“ in „Lavoratore“ izvajata svojo trditve o premišljenosti iz dejstva, da je Semulič že v Nabrežini povpraševal po Furlanu. In res je povpraševal po njem. A mi smo že v nedeljo omenili, da baš to povpraševanje po Furlanu dokazuje, da Semulič ni imel tedaj še namena vmeriti Furlana. A sedaj moremo našim čitateljem tudi povedati, zakaj da je Semulič povpraševal po Furlanu? Imamo namreč pričo, ki je videla Furlana ko je prihajal iz mlina vozil na vozu moko v sv. Križ preko Nabrežine. Semulič je bil tisto popoldne v krčmi Silvestra Caharije v Nabrežini in je tam igral na kroglice. Ko je prišel Furlan tam mimo, sta Semulič in Furlan govorila skupaj: Semulič je povedal Furlanu, da je namenjen v Brestovico in je vprašal, kedar da pride iz sv. Križa nazaj preko Nabrežine, češ, da tako prisede k njemu na voz in si tako prihrani kos poti. Furlan je bil s tem takoj zadovoljen. On je šel z vozom dalje proti sv. Križu, a Semulič je še ostal v krčmi Caharije in je tam dalje igral. Ko se mu je zdelo že precej časa, je začel paziti na cesto, da bi videl, če Furlan vendar še prihaja z vozom. Ko je videl, da Furlana še ni, si je najbrž mislil, da je morda Furlan pozabil nanj in šel mimo krčme, ne da bi ga bil videl on, ki je bil zamišljen v igro. In zato je vprašal, če ni morda Furlan že peljal mimo. Pozneje, ko Furlana le še ni bilo, je pa dejal, da odide sam in je res odšel proti Sestljanu. Mislil si je namreč, da morda pride Furlan pozno po noči, ali pa da ostane čez noč v sv. Križu. In to bi bilo zanj seveda sitno, ker potem bi moral po noči sam iti peš vso pot.

Kakor znano, je bil prišel Semulič celo v Devin. A od tam se je vrnil kos poti proti Sestljanu, češ: „Morda pa vendar pride k meni Furlan in mi ne bo treba hoditi“. In res je Furlana srečal blizu Sestljana. Prisedel je tedaj k njemu na voz in odpeljala sta se proti Devinu.

In če bi bil Semulič res že prej nameraval vmeriti Furlana, bi prav gotovo ne bil tako nepreviden, da bi bil v Devinu z njim stopil z voza in šel z njim v prodajalno gospoda Pleša. Bilo je že preko 7. ure zvečer, torej popolnoma temno: če bi bil nameraval izvršiti zločin, bi bil pustil, naj gre Furlan sam v prodajalno, a on bi se ne bil kazal ljudem v družbi človeka, ki ga je — kakor trdijo — nameraval vmeriti, — ne bil bi se kazal z njim na luči, ampak bi bil lepo ostal na vozu v temi, kjer bi ga živa duša ne bila spoznala in bi torej ne bil nihče vedel, da je bil on, Avgust Semulič, skupaj s Furlanom in da se je s tem odpeljal iz Devina kake pol ure prej, nego je bil izvršen zločin.

Tržaška mala kronika.

Pretep v mestni vbožnici. 58 letni čevljar Anton Z., živeči v mestni vbožnici, se je včeraj v jutro ob 8. in pol sam prijavil v zaporih v ulici Tigor in tam povedal, da je z nekim orodjem ranil svojega tovariša Serafina Geršeka. Tudi ta poslednji je namreč v mestni vbožnici, a oba skupaj delata v izdelovalnici obuval mestne vbožnice. Serafin Geršek da ga je na delu večkrat dražil in žalil. To da je storil Serafin tudi predvčerajšnjim. On da se je pa naveličal in ga je z nekim orodjem parkrat vdaril po glavi ter ga ranil.

Pridržali so Antona v zaporu. Sicer pa Serafin ni težko ranjen.

Poskus samomora. Predsinočnjim ob 10. uri in pol je 17-letna šivilja Marija K. skočila na ulico z okna svojega stanovanja v 4. nadstropju hiše št. 6 v ulici del Gelsi v kotranje dvorišče. Vendar si pa ni storila nič hudega. Zdravnik se zdravniške postaje — videči da je jako razburjena — jo je dal prenesti v mestno bolnišnico, kjer so je zaprli v opazovalnico umobolnih.

Slaščičar v slani vodi. 14-letni slaščičarski vajenec Karol Lunazzi je padel v

morje s pomola št. 2 v svobodni luki. Videl je pa to redar Fran Makuš, ki je takoj poslal na pomoč par težakov in z njimi vred rešil slaščičarja iz slane morske vode. Za tem je redar odvedel mokrega in osoljenega slaščičarja na redarstveno stražnico, kamor so takoj pozvali njegovo mater, ki stanuje v ulici di Pozzacchera št. 2, in jej izročili sina.

Na izhodu iz svobodne luke sta bila predsinočnjim aretovana 30-letni mornar Hektor P. in pa 19-letni ogliar Matej C. Prvi je imel pri sebi 7 kg, a drugi 2 in pol kg kave, ki sta je bila vkradla v svobodni luki.

Loterijske številke izžrebane dne 5. februarja 1908:

Praga 49 23 12 15 19.

Lvov 75 34 2 49 39.

Koledar in vreme. Danes Doroteja muč. — Jutri: Romuald opat. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 3° Cels. — Vreme včeraj: lepo, burja.

Vremenska napoved za Primorsko: — Oblačno, spremenljivo. — Hladni vetrovi. — Temperatura hladna.

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo v Trstu opozarja vnovič na sestanek s predavanjem, ki se vrši danes (6. t. m.) ob 4. in pol pop. v ulici S. Francesco št. 2 (Trg. izobr. društvo). Vstop vsakemu, tudi nečlanu, prost.

„Narodna čitalnica“ v Rojanu priredi v nedeljo dne 9. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu veliko predpustno veselico. Natančni program je razviden iz lepškov in letakov.

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu opozarja gce. pevke in gg. pevce na vajo za mešani zbor, ki se bo vršila danes četrtek točno ob 8. in pol uri zvečer.

Pevsko-bralno društvo „Venec“ v Kozini vabi na „Koncert s plesom“ in šaljivo pošto ki ga priredi pevsko-bralno društvo „Venec“ v nedeljo dne 9. svečana 1908 ob 7. uri zvečer v prostorih hotela „Kozine“. — Po koncertu ples. Tamburaške točke izvaja novo ustanovljeni tamburaški zbor pod vodstvom pravnikarja g. F. Rapotec. Pevske točke vodi pevovodja A. Dekleva. — Vstopnina k koncertu in plesu za moške 1 K, za ženske 40 stot.

Klub „Pobratim“ priredi prvo svojo zabavo (in sicer plesni venček) v soboto 8. t. m. v dvorani „Trg. izobr. društva“, ulica S. Francesco d'Assisi št. 2, I. nad. V dvorani ki bo lepo odličena, plesalo se bo nove narodne in moderne plesne. Najtopleje se priporoča „Pobratim“ za obilen obisk, ker dobiček je določen za narodne namene.

Veselični odsek „Trg. izobr. društva“ naznanja plesalkam in plesalcem, da se danes vrše plesne vaje, in sicer po navadi, ob 8. uri zvečer. Plesala se bodo nova narodna četvorka in drugi moderni plesi.

Pevsko društvo „Ilirija“ imelo bo svoj občni zbor v nedeljo dne 9. februarja ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih ulica Montecchi št. 15, I. vrata 8. Dnevni red po pravilih. Vsi gg. podporni člani in ustanovniki so vljudno vabljeni, da se vdeležijo občnega zbora.

Naše gledališče.

V nedeljo je **benefica** gosp. režiserja Verovškega. Izbral si je za ta svoj častni večer eno najlepših izmed modernih ljudskih iger „Brata Martina“, kjer nastopi v naslovni vlogi. Brat Martin spada med najboljše Verovškove vloge tega žanra. Na predstavi sodeluje vse dramsko osebje ter šentjakovski čitalniški orkester. Predstava se bo vršila izven abonementa.

Nar. delav. organizacija

Danes ob 9. uri zvečer je sestanek delavcev, uslužbenih v zalogah piva.

Jutri v petek ob 7. uri zvečer bo shod državnih železničarjev. Ker sta oba shoda zelo važnega pomena, je železničarje udeležbe.

Darovi.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je daroval mesto pisane čestitke prof. Mandića gosp. Sonja Simčič iz Gorice K 1,20.

Pri plesnem venčku železničarjev v Divači nabral gospod Karol Braun K 12,12. — Denar hrani upravs.

Poularda, race, purani, štajerske kokoši. Racija mast. Slanine, maslo, konzerve. Dnevni dohodi. Cene jako zmerne. — Postrežba na dom.

Trst, ulica Campanile št. 15.

ODVETNIŠKA PISARNA
Dr. M. Pretnera in Dr. F. Brnčiča v Trstu
i. i. i. **išče večšega sollicitatorja** .i. .i.
ki je po mogočnosti tudi STENOGRAF. — Nastop takoj, plača po pogodbi.

TOVARNA POHIŠTVA
Aleksand. Levi Minzi
Trst — ulica della Česa št. 46.
Zaloge:
Piazza Rosario št. 1.
Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.
Trajna zaloga pohištva:
ulica della Sanità št. 14.
Pisarna:
ulica Lazzaretto vecchio št. 36.
Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.
Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Mnenje gospoda prof. Dra. Ivana Fritsch

profesorja psihijatrije na dunajskem vseučilišču na Dunaj.

Gospod J. SERRAVALLO

TRST

V odgovoru na Vaše cenjeno vprašanje, samorem potrditi, da sem rabil Vaš izdelek **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) pri mnogih nervoznih bolnikih, posebno pa malokrvnih, in da sem dosegel vedno izvrstne uspehe.

DUNAJ, 18. oktobra 1907.

Prof. FRITSCH.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13. II. nadst.

Pohištvo

od navadne do najfineje vrste
ponajnižjih cenah

v novi slovenski trgovini

Peter Jeraj

Trst, via Vincenzo Bellini 13

vogal ulice sv. Katarine

Podpirajmo „Nar. D. Org.“



oooooooooooooooo

Ako hočete, da Vam .i. lasje zrastejo in postanejo lepi,

Ako hočete, da Vam ne bodo lasje izpadali,

Ako hočete, odpraviti z glave luske, rabite edino le znamenito

Chinina

Salus

Na prodaj v parfimerijah, mirodinicah in brivnicah v buteljkah po K 1,20 in K 1,80.

Paziti je na ponarejanja.

oooooooooooooooo

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariško prodajalnico obuvala :: :: ::

Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste

Vesti iz Goriške.

Veselica v Lokvi 2. svečana t. l.
Vrli „Tabor“, ki je že tolikrat priredil svoje veselice v starem in častitljivem okroglem „tabru“ iz prejšnjih stoletij, nas je vnovič razveselil na Svečnico.

V zadnjem času pa so se nekako zarotili nekateri bogovi iz Olimpa zoper to čilo krepko društvo. Na Silvestrovo je Jupiter Pluvius odprl nekoliko svoje zatvorske in vse eeste so bile polne blata, po nebu pa so pluli črni oblaki.

Tudi na Svečnico se je — po prejšnjem lepem vremenu — nebo stemnilo in droben sneg je začel pokrivati naravo.

Čprav se je nebo zarotilo proti društvu, vendar so prihiteli vrli društveni pevci iz Bazovice, da nas tudi oni razvesele s svojim lepim petjem in zbralo se precejšnje število občinstva v dvorani. Sicer ni bila natlačena vendar je bila udeležba dovoljna z ozirom na vreme. Dvorana kakor tudi stopnice in hodnik pred njo so bili lepo odide iz zeleniem in mogočna trobojnica je zakrivala stop nad stopnicami. Po stenah so bila obešana ogledala in tudi prvaki naših esnikov, nesmrtni Prešeren, je zrl na nas z odličnega mesta.

Petje in tamburanje sta sledila drug drugemu. Nikakor ne bom našteval posameznih pesmi.

Kakor vedno, tako so tudi sedaj kaj lepo peli vrli pevci in dražestne pevke. Ugaiali sta najboljši Foersterjeva „Domovina“ in Vilharjeva: „Kraj brega na Marica“.

Zadnjo so peli dvakrat. Na aplavz občinstva pri prvi pa so dodali „Na Gorenjskem je fitno“.

Za „Taborci“ je nastopila „Lipa“ iz Bazovice.

Peli so prekrasni moški zbor „Hrvatizam“. Čprav je zadržala hrpa mnogo pevcev doma, vendar so peli preostali tako preizno in lepo, da se navdušenje kar ni hotelo pletiti. Zato so dodali krasno pesem: „Na ples“.

Vmes so udarjali tamburaši tako lepo, da jim morem le to reči: vedno naprej po poti, katere se držite!

Sledila je igra „Razstrešenci“, v kateri so nastopili g. Avg. Prapraprotnik kakor razstrešeni stotnik, g. Srebotnjak kakor major, g. učitelj Hreščak kakor stotnikov sin Janko in g. ca Marica Ban kakor majorjeva hči Milka.

Pohvale so vredni vsi. Posebno Milka in Janko sta dobro umela svoji vlogi. Oba vpokojenca sta istotako igrala prav dobro stara godnjača, le razstrešena sta bila večkrat več nego dovolj. Seveda je to le pomnoževalo splošno veselost.

Šele sedaj se je mladina odahnila od težkega pričakanja in plesala je do jutra. Skoraj bi nas bila zora pregnala domov. Pohvalno omenjam tudi malega varuha tabra, ki nam je kupal kavo pa ne brez sikorije in g. Gregorčiča, ki nam je točil izvrstno kaphijo tudi tam.

Tako sta bila zadovoljna telo in duša. Vse je šlo gladko in lepo izpod rok, le nekateri, ki menijo, da mora biti „Tabor“ nekako strankarsko društvo, so motili s svojim nastopom lepo harmonijo.

Upam, da se to ne ponovi več, saj je „Tabor“ društvo Lokavcev, ne pa ene stranke!

Toliko ve povedati tudi opazovalec.

Razpisana služba. Na c. kr. okrajnem sodišču v Komnu je razpisano mesto slege IV. razreda.

Vesti iz Istre.

Mestne volitve v Puli deloma potrjene. Iz Pule javljajo, da je vlada potrdila volitve v II. in III. volilnem razredu, razveljavila pa one v I. volilnem razredu.

Vesti iz Kranjske.

Nemško nacionalni kandidat za Koševski okraj je Hans Junke.

Vodovod skozi Šiško v Ljubljano. Kranjska deželna vlada je potrdila načrt o drugem vodnem omrežju skozi spodnjo Šiško v Ljubljano in je mestni občini že dala dovoljenje.

Vesti iz Štajerske.

Stolnim kanonikom v Mariboru je imenovan profesor bogoslovja dr. Francišek Feuš.

V vlaku zblaznel. V vlaku med Celjem in Gradcu je zblaznel na odgona se nahajajoči Degelmann. Razbil je šipe vagona ter pričel daviti nekoga sopotnika. Odgonski pamnik ga je mogel le s tremi orožniki ukrotiti.

Mesto Gradec je imelo koncem leta 1907. 23.766.981 kron dolga.

Razne vesti.

— **Guvernantka umorila svojo učenko.** V Varšavi je nedavno po noči ustrelila guvernantka svojo 17-letno učenko, hčerko trgovca Safanova, ker je bila nanjo ljubosumna. Guvernantka se je zagledala v ženina svoje učenke.

Dr. Lueger. Zdravstveno stanje dunajskega župana se je znatno zboljšalo.

Nov vroči vrelc so razkrili v Karlovih varih.

Samardzija obsojen. V ponedeljek je bil Hrvat Samardzija obsojen na 45 dni zapora in 100 kron globo, ker je nedavno temu sežgal madjarsko zastavo.

Umrl je zadnji dan minolega meseca v Sphetu kanonik Ludovik Slamnik, v dobi 81 let. Pokojnik je bil mnogo let ravnatelj hrvatke gimnazije na Reki.

Posoj. in kons. društvo „Opčine“ na Opčinah registrov. zadruga z omejenim poroštvom

vabi na redni

občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo dne 16. t. m. ob 4. uri popol.

DNEVNI RED:

1. Poročilo tajnika.
2. „ „ blagajnika.
3. Pretresovanje letnega računa
4. Dopolnilna volitev odbora in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Odbor.

Proda se lepa, nova hša s tremi stanovanji vsako: kuhinja, soba in vrt. — (173)
FRANČOK sv. Ivan, Brandežija št. 666.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.
Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

~~~~~ Poštno-hranilnični račun 816004 ~~~~~

## Prvi valjčni mlin Josfa Krausa sinovi

Delniška družba v Osjeku.

## Glavno zastopstvo

za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo

**Friderik Schwarz, Trst**

ulica Valdirivo št. 3

TELEFON 945

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

**MIZARSKE ZADRUGE**  
v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAZA MARENZI  
TELEFON 11631

## Ljudska posojil. in hranilnica za tržaško občino

v sv. Ivanu pri Trstu regist. zadruga z omejenim poroštvom.

javlja, da se je preselila v „DOM“ Obrtnega in konsumnega društva, št. 810 (pri cerkvi) sv. Ivan

Uradne ure: vsaki dan od 11.—12. dop. in 5.—7. popol., ob nedeljah 11.—12. Ob praznikih se ne uraduje.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2%. Na 60 dnevno odpoved po 4 1/2%.

Pri višjih vlogah se po dogovoru tudi zvišajo obresti. — Rentni davek plačuje zavod

Priporoča se domače hranilnice (Nabiralnice)

Zavod daje posojila na osebni kredit in vknjižbo. NA ČELSTVO.

## „Obrtnijsko društvo“ v Barkovljah

vkniž. zadruga z neomejeno zavezo

VABILO

na

## redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 20. februv. 1908 ob 7. uri zveč.

v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Nag vor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Porditev letnih računov.
4. Razni predlogi.
5. Volitev odbora.

ODBOR

## MALI OGLASI.

**Kraški teran** od 56 litrov naprej prodaja Jakob Valentič, Godnje št. 128, 4, pošta Dutovlje.

**Proda se** lep lokal z dekretom v mestu, več se izve pri Franu Valetič, Molin a vento št. 35, IV. nadst. le o. 150

**Na prodaj** 10.0 jaje vsak teden. Ponudbe s cenami na naslov F. Černovič, Slovenska Bistrica, Štajersko 176

**D A** lovska izku-ena psa b r e k s, stara 1 in pol leta sta na prodaj pri posestniku Franu K o d r e na Točah P. Vipava. — Cena po dogovoru. 177

**Josip Gregorič** naznanja tem potom slav. občinstvu, da je pre-šla svojo prodajalnico iz ulice Barriera št. 4 v ulico O l m o št. 1. Pri tej priliki priporoča tudi svojo podružnico v ulici Giulia št. 7. V nadi, da ga bode slavno občinstvo počaščalo sa v naprej toplo zahvaljuje. 73

**Hiša** dobro ohranjena pri sv. Mar. Magd. Spod. na Kolonkoveu je na prodaj. Več se izve pri: Višnjevič Jakob pri sv. Ani. 141

**Prodajo se** moške obleke na obroke, plačilo vsaki teden ali na mesec. Via Caserma 12, I. nad. 122

**Prilika.** Novi veliki dohodi blaga za obleke palatov za moške in dečke po najnižjih cenah pri Ivanu Š m i c, Trst, ulica Barriera 32 (v hiši lekarne Picciola). 144

**Agencija za najeme ::**  
**:: kupovanje in prodajo**  
hiš dvorcev in zemljišč  
via Arsenale 2-4 (Piazza Verdi)  
Telefon 1473

**+ „OLLA“ +**  
priznan kakor najboljša in neprekinljiva vrsta vseh gumijevih higijenskih in predmetov in ribjih mrežev  
— DVELETA GARANCIJA —  
M. Gál — Trst, Corso 4.  
Posiljstva 10 gld. 2, 3, 4, 5.  
Delavnica naprav, blinč pisav, elastičnih nogavic, ob/oz. ravnodržajev, bergelj in bidet, trigatorji od gl. 120 naprej.  
Telefoni za vknjižbo K 2. nav. K — 50.

**SLIKAR - DEKORATER**  
**Giuseppe de Franceschi**  
Trst, ul. Ugo Foscolo št. 9  
izvrišuje vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu  
Tapeciranje s papirjem.  
DELO DOVRŠNO. CENE ZMERNE.

Prodajalnica rokovic in kravat

**A. Hubmann**

Trst — CORSO št. 19 — Trst  
Ustanovljena 1865.

**Rokovico** glave I. vrste, 2 gumba od gld. 1 naprej  
**Rokovico** glave visoke od gld. 2 naprej.  
**Rokovico** Dante, ki se dajo prati, 3 gumbi, gl. 1-30  
**Rokovico** z imita-kože, 3 in več gumbov.  
**Rokovico** glave z dvojnimi šivom za dame in dečke  
**Rokovico** glave z dvojnimi šivom za gospode in dečke  
**Rokovico** od volne na izbero  
**Rokovico** za košičke bolgar z dvojnimi šivom gld. 2.

Velika izbira kravat zadnje novosti.

zdelovanje in popravljanje rokovic v 24. urah.  
Prah za gospo trdike KIELHAUSER v Gradcu, grška Ciprija po 10 nvc. zavitek: milo COCOS.

**F. Pertot** urar  
Trst, ulica Poste Nuove 9  
Zepne ure najboljših tovaru  
Najnovije stonske ure. Izbor ur za birno dacia. Popravila po zelo nizki cenah.

**ANTON SKERL**

mehanič, zaprisočni zvedenec.

Trst - Carlo Goldenijev trg II. - Trst

Zastopnik tovarne koles in metakoles „Puch“

~\*~ Napeljava in zaloga električnih svetilkov, ljač in prodaja gramofonov, zonofov in fonogrflov  
Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehantična delavnica za popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. ~\*~

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah  
TELEFON št. 1734.

**BOGOMIL PINO**

bivši urar v Sezani

ima svojo budo

**prodajalnico ur**

v TESTU

ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkvi sv. Antona avruga

vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

**Hotel Balkan**

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji  
Cene zmerno. Počkaj & A. ūgl.

**Hotel Balkan**